

آداب فراگیری علم

تعلم المتعلم

مؤلف:

برهان الدین زر نوچی

مترجم:

نعت اللہ کاشانی

سرشناسه	: زرنوجی، برهان الدین، قرن ۶ ق.
عنوان و نام پدیدآور	: تعلیم المتعلم طریق التعلم . فارسی
مشخصات نشر	: آداب فراگیری علم.../ برهان الدین زرنوجی؛ مترجم نعمت الله کاشانی.
مشخصات فیزیکی	: سراوان: نشر سروچ، ۱۳۹۴.
شابک	: ۷۸ص؛ ۲۱×۱۴/۵سم.
وضعیت فهرست نویسی	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۹۸۷-۰۰
یادداشت	: فیبا
موضوع	: چاپ قبلی: صدیقی، ۱۳۷۹.
موضوع	: دانش و دانش اندوزی
شناسه افزوده	: دانش و دانش اندوزی اسلامی
رده بندی کنگره	: کتبات - نعمت الله، ۱۳۵۵ - مترجم
رده بندی دیویی	: ۱۰۱ ۱۳۹ ۱۲۹ ۷۰۴۱ ت۴۵/ز
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۰۱

شناسنامه کتاب

نام کتاب: آداب فراگیری علم

تألیف: برهان الدین زرنوجی

مترجم: نعمت الله کاشانی

ناشر: انتشارات سروچ

صفحه آرا: سعید - لجعی

تیراژ: ۳۰۰۰

قطع: رقعی

قیمت: ۴۰۰۰ تومان

نوبت چاپ:

حق چاپ و نشر محفوظ است.

فهرست

صفحه	عنوان
۷	مقدمه
۱۱	حقیقت علم و فقه و فضیلت آن
۱۶	نیت در دوران تحصیل
۲۰	انتخاب علم، استاد، رفیق و بیان استقامت
۲۵	ارج نهادن به علم و اهل آن
۳۲	در بیان ستم و تدرش همیشگی و همت بلند
۴۶	آغاز دروس و اندیشه تزیین آن
۵۷	توکل
۶۰	وقت تحصیل
۶۰	شفقت و خیرخواهی
۶۴	استفاده کردن
۶۶	تقوی در دوران تحصیل
۷۰	اسباب تقویت حافظه
۷۱	اسباب ضعیف کردن حافظه
۷۳	اسباب ترقی در رزق یا کمی در آن و چیزهایی که عمر را با برکت یا سبب بی برکتی آن می شود

مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم

علم وصفی است که به وسیلهی آن آدم بر فرشته‌ها فضیلت حاصل کرد، علم سرمایه‌ی گران‌بهای است که هیچ سرمایه‌ای دیگر با آن برابر نمی‌کند.

وسیله‌ی علم، انسان حیات جاودانگی بدست می‌آورد. علم روح قلب است که با وسیله‌ی آن می‌توان خالق و مالک خود را شناخت. دانایی دارای چنان فضیلتی است که خداوند به ابزار علم قسم یاد نموده: {إِن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ} (قلم: ۱) و خداوند به حبیب خودش امر می‌کند که از پروردگار سر فزونی علم بخواهد: {رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا} (طه: ۱۴) اما در کنار این همه فضائل، رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله از یک نوع علم به الله ذوالجلال پناه می‌برد و آن علم غیر نافع است «اللهم انی اعوذبک من علم لا ینفع»، این نوع علم در روز قامت علیه حامل خود حجت قرار می‌گیرد.

علم نافع، علمی است که سبب اصلاح خود فرد شود. اگر برای صاحبش تقوی، خدا ترسی، توکل، شوق اعمال و توجه به طرف آخرت را به ارمغان آورد، علامت نافع بودن آن می‌باشد.

اما اگر نتوانست مانع خودخواهی، تکبر، غرور، گناه و معصیت بشود علامت غیر نافع بودن آن است.

چنین علمی است که خداوند حاملانش را این گونه تشبیه می‌دهد: {مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا الثَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْإِمَارِ يُحْمَلُ أَثْقَارًا بَشَرًا مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بَيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ} (جمعه: ۵)

برای تحصیل علم نافع لازم است که اولاً: نیت درست باشد (لیحیی به الاسلام) هدف از تحصیل علم احیاء اسلام باشد.
ثانیاً: در دوران تحصیل علم، تقوا برای نافع بودن علم خیلی مهم و موثر می باشد.

ثالثاً: رعایت آداب علم و بزرگ داشتن علم نیز مهم است.
کتاب (تعالم المتعلم) سید برهان الدین زرنجی شاگرد علامه فقیه برهان الدین مبینانی رحمه الله مصنف هدایه یکی از بهترین کتاب های است که به آداب علم اهمیت علم، آداب علم و آنچه که رعایت کردن آنها در دوران تحصیل علم لازم است را بیان می کند.
علم دین در اسلام نباید خاص و ویژه ای دارد هرچه آداب آن بیشتر رعایت شوند فوایدش بیسر حاصل می شود.

آنان که آداب آن را رعایت نکردند احتیاجات آنها را ملاحظه ننمودند، در زمان تحصیل از تقوی دور بودند از منافع آن محروم شدند و از نبوغ علمی آنان کسی بهره نبرد بسا از طلبه های بسیار استعداد آن چنانی نداشتند اما آداب آن را رعایت کردند بعد از اتمام دیوس خداوند خدمات بزرگی از آنها گرفت که مایه ی تعجب همگان شد...
به امید اینکه خداوند این خدمت کوچک را به بارگاه خودش قبول فرماید.

نعمت الله کاشانی (رحمته الله عزه)